

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 3. februar 2019

Kirkedag: 4.s.e.H3K/A

Tekst: Job 38,1-18.31-33; Rom, 13,8-10; Matt 8,23-27

Salmer:

SK: 330 * 697 * 150 * 7

LL: 330 * 696 * 697 * 150 * 6,2 * 7

I næste salme skal vi synge:

Mit hjerte er så bange,
ved ikke, hvad det vil,
og skyggerne er lange,
og natten stunder til.
Og mørkets magter kuer
og tvinger mig i knæ,
de onde storme truer –
hvor kan jeg finde læ?

Mit hjerte er så bange,
og natten stunder til,
og mørke tanker tårnes,
et hæsligt narrespil.
I stormens hvin forsvinder
al tak til Herrens pris,
et uvejrs helved blinder,
det går imod forlis.

Jeg kan nævne mange situationer i livet, der kan efterlade os i sådanne følelser og oplevelser. Og det behøver ikke helt konkret være en stærk storm på havet, hvor selv det største skib kan kastes rundt som en lille båd. Vi har nogle gode venner, der er i den situation, at den kræft, som de troede, at deres lille

barnebarn på 6 år var blevet helbredt fra, er brudt ud igen. Det kræver mere end almindelig menneskelig styrke ikke totalt at miste modet i sådan en storm ind i familielykken og fremtidshåbet. Lykke og håb, som har været stærkt prøvet første gang, hun fik konstateret kræft. Jeg tror ikke, der er ret mange mennesker, der ikke kommer til at stå i nogle livssituationer, hvor vi kun kan se, at – for nu igen at citere fra næste salme: ”det går imod forlis”.

Noget af det, tror jeg, der er det værste i sådanne situationer er særligt to ting. Og jeg medgiver, at emnet her er større end der er mulighed for at behandle i en prædiken, så tag det som oplæg til egen videre tænkning eller drøftelse med andre. Men, når vi nu ikke kan komme fuldstændig rundt om emnet, så tror jeg, at i hvert tilfælde to ting skal nævnes, som noget af det, der er svært i livets storme. Det ene, tror jeg, er alment gældende for alle mennesker; det andet er en særlig problematik for troende mennesker. At det sidste også kan få betydning for ikke-troende, kommer vi til.

Det første og alment gældende meget svære i livets storme er nok ikke så meget, at lykken smadres. Jo, det gør ondt, og det kan blive meget vanskeligt at få livet til at fungere igen. Men lykke kan repareres. Lykke kan også skifte således, at forandrede livsmuligheder og opfattelse af, hvad lykke er, kan åbne for en anden lykkeopfattelse og andre muligheder for livet. Det kan ske; det er ikke noget, der skal ske. Jeg tror, at det er langt sværere for os at være i den storm, der fratager os håbet. Den storm, hvor forliset ses som eneste udvej, og, hvor det at se håbløsheden i øjnene er som at skue ud i det store, mørke ingenting, som det også udtrykkes i næste salme. At noget er håbløst, det er faktisk ganske forfærdeligt. Så er kun forliset tilbage. Derfor er det at tage håbet fra et menneske faktisk direkte onskabsfuldt. Det kan godt være, at vi i

kliniske sammenhænge synes, at det kan være befriende at være realistiske. Men vi skal være virkelig varsomme med på andres vegne at være så realistiske, at vi tager håbet væk. Og selv om f.eks. læger er yderst varsomme f.eks. i udsigtsløse sygdomstilfælde, så kan jeg godt forstå, at nogle mennesker oplever dem og deres prognoser som onde. For det gør ondt, når håbet dør, og forliset i livets storm er en realitet.

Her kan så komme et aspekt ind, som er særligt for troende mennesker. Netop troen på Gud Herren. Livets storme kan ryste os også i vor tros grundvold. Det er der ikke noget mærkeligt i. Det er der ikke noget unaturligt eller ukristeligt i. Det er faktisk meget logisk, at når vi er troende mennesker, så er vores tro forbundet med vort syn på livet, på os selv – på helheden, og i troen er Gud jo en del af det. Derfor rokkes vi også i helheden, når livet blæses omkuld. Også i vores tro. Sammenhængen mellem disse ting kan faktisk også have betydning for ikke-troende mennesker. For de samme faktorer kan faktisk hos nogle ikke-troende blive den faktor, der pludselig åbner for troens mulighed; men det kan også blive den faktor, der cementerer fravalget af tro. Men for de troende kan dagens fortælling om Jesus og disciplene i den stormomsuste båd på søen godt i første omgang virke stærkt provokerende.

For gør disciplene netop ikke det, som for mange troende ligger lige for: klager deres nød til Jesus? Gør de ikke de rigtige? Gør de ikke det, som vi f.eks. kan finde utallige eksempler på i den gammeltestamentlige Salmernes bog, klager deres nød til Gud? Hvis ikke vi kan det, hvor i al verden kan vi så gå hen med vort nødråb? Og er det ikke netop udtryk for tro, at vi erkender vor magtesløshed, ser håbløsheden i øjnene, og deri vender os mod vor Gud og Herre i tiltro til, at så går vi til Ham, der har alle mulighederne? Jeg har mødt mennesker i havsnød, som har

fundet stor trøst og nyt håb, når jeg har spurgt dem om ikke jeg godt må bede for dem, eller har sagt, at jeg vil bede for dem i min egen bøn derhjemme. Det eneste andet disciplene kunne have gjort i stedet for at vække Jesus og klage deres nød, ville have været blot at sidde i båden og slå sig til tåls med, at vi går ikke ned, for Jesus er med os. Det vil da også have været helt ude i hampen, hvis Guds frelsesplan kuldsejlede, fordi Frelseren gik ned med et skib. Men en sådan reaktion er måske nok teoretisk, men den er i hvert tilfælde ikke almen menneskelig.

Men er det så rimeligt, at Jesus svarer dem, som han gør: ”Hvorfor er i bange, I lidettroende?” Det kan godt være, de har en lille tro; men deres tro retter sig dog med Jesus. I sidste uge hørte vi om en officer, der blev beskrevet – af Jesus – som en med en stor tro. Da måtte vi gøre os det klart, at den store tro er stor, fordi den retter sig mod ham, der er stor. Ikke fordi det er en stor trospræstation hos officeren. Det store hos officeren er, at han lader sig overbevise af troen på Jesus. Men det gør disciplene i båden også. De vækker Jesus og indvier ham i situationens alvor, fordi han har sovet, mens det blæste op. Der er ikke skygge af troskrise og anfægtelser eller bebrejdelse af den guddommeliges tilstedeværelse eller handlinger/mangel på samme. Nøgternt konstateres det: Jesus, du må heller vågne, for vi er ved at gå ned i stormen. Selvfølgelig sagt med angst og bæven, derfor også råbet: ”Herre, frels os!” for håbet er ved at blive taget fra dem. Og de råber på Ham, der har alle mulighederne. Og så skal de bebrejdes deres lille tro.

Nej, Jesus bebrejder dem ikke deres lille tro. Beretningen er et evangelium, et glædeligt budskab, et glædesbudskab. Og beretningen om stormen på søen handler ikke om disciplenes tro. Den handler om Jesus. Den handler om Jesus, som er hos disciplene dér i stormen. Den handler om Jesus, der vækkes af

disciplenes angst, og kærligt siger til dem: ”Hvorfor er I bange, I lidettroende?” Underforstået: I behøver ikke være bange, for jeg er jo hos Jer.

Vores ældste barnebarn er 5 år. Hun har det ikke så godt med mørke rum. Det var endnu værre, da hun var mindre. Og så er det jo et problem, hvis man skal have noget, som er i det mørke rum. Det hjælper når Farmor eller Farfar går med. Det betyder ikke, at angsten totalt forsvinder; men i angsten er hun ikke alene, og hun har en med sig, som for hende er stærkere end både angst og mørke.

Det er dét, Jesus vil have os til at se dér i båden i storm i livet. Han taler til os trøstende og kærligt for at få os til at se det irrationelle i at være bange, for han er jo med os i båden. Det er ikke en beretning om, at vi i livets båd ikke kommer ud i storme med Jesus ombord (det var jo netop det, der skete for disciplene); men det er en beretning om, at vi ikke behøver at miste håbet i angsten, når det stormer. For han er jo med os.

Jesu spørgsmål til disciplene, til dig og mig, er ikke et bebrejdende spørgsmål, men et trosskabende spørgsmål. Han vil opbygge vores tro og tillid til ham ved sit spørgsmål. Fuldstændig som vort barnebarn vil opleve det i det mørke rum; det var ikke ufarligt, fordi der alligevel ikke var noget farligt i det, for det er jo mørket, der er det farlige; men det var ufarligt, fordi hun ikke var alene. Jesus vil skabe troens tryghedsrum omkring os ved at rette vor opmærksomhed mod hans nærvær. Og det er derfor mennesker finder trøst og håb, når andre vil bede for eller med dem.

Derfor må denne beretning ikke få os til at vende os mod os selv og vor tro i skam eller fortvivlelse over dens størrelse eller styrke eller mangel på samme. Det er ikke hovedsagen her.

Hovedsagen her er at vise os, hvem han er, som vi tror på, og deri vise os, hvorfor vi ikke behøver frygte og være bange.

Vi behøver ikke frygte og være bange, for det kommer ikke an på os; men på ham, ”som både storm og sø adlyder”.

I undren spurgte folk: Hvem er han? Han er storm og søs behersker. Derved siges det samme om Jesus, som Gud i GT-læsningen siger om sig selv, og som også udfoldes i første og sidste salme i dag. Og derved siges til os, at Jesus er Guds åbenbaring. Det kan godt være, at disciplene i båden vidste alt det om Gud, som udtrykkes i GT-læsningen fra Jobs bog; men i Jesus ser de det udfoldet helt konkret i deres eget liv i en konkret situation. De ser det guddommeliges almagt udfoldet i nærvær og omsorg i eget liv. De ser, at Gud sover aldrig tungere end, at Han vækkes af vor angst og nød og håbløshed, for Han er aldrig længere væk end vor tro på Ham.

Derfor behøver vi ikke være bange. Fordi det ikke handler om, hvor svage eller stærke vi er; men om, hvor stærk og mægtig Gud er i sin kærlighed til at føre os i vor livsbåd frelst gennem livets hav og hjem til sig i sikker havn. Og i – stor eller lille, det er ligegyldigt – i tro og håb må vi hvile i

(at) du, som stilled stormen
omkring den spinkle båd,
du ved for al min uro
vel også vej og råd.
Jeg kalder på dig, Mester,
gå ej min dør forbi,
men grib om mine hænder,
gør mig af natten fri!

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.